Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ X. Олифантъ, Па. Четверъ 27-го Марця 1902. Число 13.

Переглядъ тыжднeвый.

Найвысшій судъ Спол. Державъ наглядно показавъ сими днями, що вонъ пріятель капіталістовъ, покровитель тростовъ и монополѣвъ. Весь загалъ деякихъ стейтовъ, якъ Мінесоты, Иллинойсъ, Джорджіи и проч. понявъ знаменито, якими ворогами суть для него орґанізаціи капіталістовъ, себто тресты, и розпочавъ зъ ними завзяту борбу. Повело бойкотоване всего, що лише пахло тростами, зъ соймовъ посыпали ся анти-тростовѣ права, а навѣть найвысшій урядники йшли рука въ руку зъ загаломъ. Словомъ, здавало ся, що симъ разомъ побѣдить народъ. Та на жаль стало ся противно. Капіталісты не спали такожь, а коли познали, що звычайными въ Америцѣ средствами — ґазетами и подкупствомъ не вдѣють нѣчого, удали ся на судову дорогу. Великій желѣзничій тростъ, якій недавно зъорганізувавъ ся подъ назвою »Ґрейтъ Нортернъ Песифікъ« удавъ ся ажь до найвысшого трибуналу въ Вашинґтонѣ и — выгравъ справу. Трибуналъ рѣшивъ, що ворожа акція противъ тростовъ и анти тростовѣ законы супротивляють ся конституціи Сп. Державъ, бо обмежують личну свободу горожанъ, котрѣ належать до тростовъ. Чи се не смѣхъ? Загалъ не може боронити ся нѣякъ, наколи грошевитѣ розбишаки орґанізують ся въ могучій ватаги, щобы тымъ лекше здерти зъ васъ послѣдну рубашку. Мы мусимо бути чемнѣ, наче дѣти, глухѣ и слѣпѣ. Ватага буде высысати зъ насъ послѣдный центъ, послѣдну каплю крови, а мы всѣ »ша«, анѣ слова! Боже борони обозвати ся або не давати свое жите и майно. Се було бъ не конституційно, обмеженемъ личной свободы пановъ капіталістовъ!..

Теперь самоволя тростовъ не буде мати границь, бо на рѣшеня найвысшого трибуналу нема водклику.

Въ конґресѣ ухвалено субвенцію для торговельныхъ кораблѣвъ въ сумѣ 5,000,000 доларовъ, порѣшено принять ухвалу ґаґской конференціи въ справѣ веденя войны, а вконци приступлено до дебатъ надъ новымъ имміґраційнымъ внесенемъ конґресмена Шатока. Є се новый проектъ, якій має на цѣли обмеженe имміґрацію. Головнѣ параґрафы внесеня звучать: побольшене податку водъ имміґрантовъ зъ одного на повтора доляра, выключене анархістовъ, пенаручныхъ для правительства людей, особъ не дужихъ, божевольныхъ и злочинцѣвъ рожныхъ категорій. Кромѣ того всѣ емігранты, котрѣ въ протягу 5 лѣтъ, водъ часу свого приходу, допустили ся якого злочину, або стали тягаромъ для державы, мають бути выгнанѣ. Такожь имміґранты зъ Канады и Мексику будуть платити поголовне. Якъ бачимо, новый проектъ значно рожнить ся водъ старого, але... все таки совершеннымъ не можна его назвати. Въ капіталістичной господарцѣ нема нѣчого безъ але, а о совершеньствѣ не ма що й говорити.

Зъ филипиньскихъ острововъ прислали на дняхъ войсковѣ власти цѣлый ваґонъ божевольныхъ воякovъ, що є однымъ доказомъ, бильше о добродѣйствѣ филипиньскои войны для американьскои суспольности. До божеволя приводять воякovъ войковѣ труды, филипиньске подсоне або, що йде въ парѣ зъ войною, піятика. Зъ тои причины божеволѣе ихъ такъ богато, що лѣкарѣ не можуть собѣ дати рады. Всѣхъ нещасливыхъ водослано до войскового заведеня для божевольныхъ въ Вашинґтонѣ.

Ґенералъ Смитъ, комендантъ американьск. войскъ на островѣ Самаръ доносить, що зъ подмогою недавно заполоненого ґен. Локбена, удало ся єму навязати мировѣ переговоры зъ ґенераломъ Ґевада, головнымъ начальникомъ ворохобниковъ на томъ самомъ островѣ. Ґен. Ґевада хоче поддати ся зъ цѣлымъ своимъ воддѣломъ подъ условемъ, що всѣ одержать амнестію. Американцѣ здержали на островѣ военнѣ операціи, щобы ґен. Ґевада мавъ нагоду стягнути весь воддѣлъ ворохобниковъ почомъ наступить формальна здача.

Ґубернаторъ Кубы, ґен. Рудъ, въ переѣздѣ до Вашинґтону такъ выразивъ ся минувшои пятницѣ о ситуаціи на Кубѣ: „Все готове, абы правлѣне острова воддати въ руки Кубянцѣвъ. Въ краевой касѣ є доси около 500 тысячъ доларовъ, доходы доровнують розходамъ, населене поводить ся супокойно, тожь маю надѣю, що нове правительство, котре буде зъорганізоване слѣдуючого мѣсяця, вспѣе дати собѣ раду. И и частина америк. войска имовѣрно будемо ще якійсь часъ на островѣ по змѣнѣ правительства!“

Колюмбійскій революціоністы зновъ крѣпшають. Минувшого тыжня повело ся имъ побити частину правительственныхъ войскъ и здобути уфортифіковане мѣсточко Давідъ, що лежить надъ Тихимъ Океаномъ недалеко республаки Коста Ріка. Полковникъ Лястра, якій вспѣвъ утечи зъ 20 вояками, розказуе, що ворохобники розбили на прахъ полковника Дуквея, а цѣлу залогу мѣсточка числомъ 300 люда, вырѣзали безъ пощады.

Російска армія, ся подпора царского деспотизму не є такимъ слухнянымъ велитомъ и бездушнымъ автоматомъ, якъ много гадають. Иногдѣ лучають ся въ єѣ нутрѣ такій проявы, що не лишь батюшка царь, але всѣ консерватисты и темнѣ силы его царства туманѣють зъ ляку, тожь тайно колька почей не можуть спати. Въ Варшавѣ засуджено оногды шпіґуна, котрый всѣ войковѣ тайны, пляны твердинь російскихъ и т. п. продававъ за грубѣ грошѣ Нѣмеччинѣ и Австріи. Бувъ нимъ полковникъ Ґримъ, офіцеръ чинной російскои арміи. Царь телеґрафічно потвердивъ засудъ смерти, и Ґримъ бувъ въ двѣ годины опосля розстрѣляный. Ну, але се ще нѣчого! Таке водить ся й по другихъ державахъ, а коли оденъ злодѣй выкрадавъ и зраджувавъ фортифікаціи твердинь, то найдуть ся другій, котрѣ змусять народъ заплатити и збудувати новѣ фортифікаціи. Російскій деспотизмъ дрожить головно зъ тои причины, що до его арміи закрадають ся идеѣ Духоборовъ, Назаренovъ и Толстовцѣвъ, котрѣ войну, войско и дѣло армій уважають за найбольшій злочинъ. Такій вояки вже не суть бездушнымъ знарядомъ въ рукахъ деспотизму, бо не лишь можуть водмовити єму послуху, але ще й другихъ потягнути за собою. До берлиньскои часописи „Vorwaerts“ надоспѣла въ Москвы вѣсть (дня 14. с. м.), що тамъ увязнено 21 рос. офіцеровъ, котрій не хотѣли поучити подкомендныхъ собѣ воякovъ, абы они стрѣляли до студентовъ и робітниковъ, въ случаю новыхъ розруховъ. Такій проявы въ арміяхъ не дають спати деспотамъ.

Соціялізмъ вкорѣнивъ ся й въ маленькой Сербіи. Дня 4 с. м. водбували ся тамъ выборы до Собранія (сойму), въ котрыхъ выбрано такожь мѣжъ иншими ажь 8-охъ соціялістовъ. На два міліоны населеня Сербіи є се великій процентъ и великій здобутокъ працюючихъ масъ.

Послѣдня побѣда Буровъ подъ Клеркседорпъ и Ліхтенберґъ здѣлала гордыхъ Англійцѣвъ больше склонными до навязаня мирныхъ переговоровъ, якъ всякій посередництва Голяндцѣвъ, дипльоматичнѣ ноты и тымъ подобнѣ „чемности!“ Лордъ Вулслі, бувшій головный вождь англійскои арміи, выѣхавъ дня 15. с. м. до пол. Африки, щобы, якъ твердять въ добре поінформованыхъ кругахъ, въ имени правительства розпочати мирнѣ переговоры.

Чи дѣйсно такъ буде, побачимо, се однакъ певно, що такій грубій рыбы, якъ лордъ Вулслі, правительство не стане высылати для забавы.

Раненый, заполоненый, а опосля выпущеный зъ полону ґен. лордъ Метюнъ напамятає бурского прочуханця на цѣле жите. Лордъ Кіченеръ рапортуе о нѣмъ, що бурска кулька поцѣлила того паничка въ клубъ и въ наслѣдокъ операціи буде теперь мати одну ногу коротшу.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Марець.

27	Ч.	Александра, Венедикта
28	П.	Агапіи
29	С.	Савина. Юліяна
30	Н.	**Крестопоклонна.** Алексія
31	П.	Кирило єрусал.
1	В.	Хрисанта, Дарія
2	С.	Сергія, Фотинн (Середопость)

— Имґраційна горячка не выгасае въ Галичинѣ. Много селянъ, (якъ доносять галицкій часописи), зъ повѣта коломыйского и зъ сумежной Буковины выбирае ся зъ весною до Канады. Изъ самои Коломыѣ иде поверхъ 500 жидовъ, котрымъ здае ся, що нашій селяне нѣякъ не можуть жити безъ нихъ въ Америцѣ. Будуть ярмарки...

— Човенъ, що мае 2000 лѣтъ найшли роботники при копаню рововъ въ повѣтѣ Мейо въ Ирляндіи. Човенъ задержавъ ся въ добромъ станѣ, выдовбаный зъ одноцѣлого дубового дерева, красной роботы и мае 46 стопъ довжины. Сего свѣдка передисторыныхъ часовъ переведено до археольоґічного музея въ Дублинѣ.

— Зясужденый на шибеницю утѣкъ. Зъ коломыйскои вязницѣ утѣкъ Иванъ Леткій, котрого засуджено на смерть за замордоване Войчуковъ въ Кутахъ (Галичина). Першій разъ утѣкъ вонъ зъ слѣдчои вязницѣ въ Кутахъ, другій разъ въ товариствѣ двохъ иншихъ арештантовъ, а теперь третій разъ, хочь носивъ кайданы, а въ ночи навѣть приковувано его до стѣны. Утѣкъ черезъ дверѣ, липаючи зарядови вязницѣ на на памятку долото, котрымъ розбивъ желѣза.

— Случай здѣлае иногдѣ чоловѣка убійникомъ найдорожшои ему особы. Ось примѣръ: машина желѣзничого поѣзду ведена однымъ братомъ Ц. Б. Чорчомъ, забила въ Титусвіл, Па., его родного брата Виліяма Чорча. Машиніста дуже любивъ забитого брата и теперь не знае що робити зъ безмѣрного жалю. Та стало ся — случай не знае брата анѣ пріятеля.

— Свого 47-лѣтного мужа застрѣлила въ Ню Йорку подъ ч. 61, Е. 106 ои ул. якась Аліса Стоберъ, 44 лѣтна. Коли ей арештували заявила, що зробила сесе тому, бо сѣ мужь любився зъ другими и зовсѣмъ не жалуе свого дѣла.

— Нашимъ переселенцямъ въ Бразиліи не дуже весело жите ся. Подсоне, дика природа и зовсѣмъ або напововъ дикій житель Бразиліи — отсе головнѣ ихъ вороги, передъ якими тяжко иногдѣ зберегчи й жите. Вже колька разовъ лучало ся, що въ цѣляхъ грабежи, чи зъ мести нападали на нихъ Бразилійцѣ и мордували безъ пощады. Такъ стало ся и сеи зимы. На руского переселенця Олексу Паревича напала въ его домѣ на 5 ой кольонии въ Ріо Кляро, Парана, 21 Бразилійцѣвъ зъ Ріо Азумъ и замордували нещасного въ страшный способъ. Була се месть своякovъ и пріятелѣвъ розбойника Фредерика Ферейри, котрого передъ двома роками застрѣливъ Паревичъ, коли той напавъ на его домъ. Ся сама ватага Бразилійцѣвъ грозить, що мусить еще забити Русина Федора Потоцкого, Коржана и колькохъ иншихъ переселенцѣвъ зъ Ріо Кляро. Такій собѣ, нѣвроку, порядки въ Бразиліи!

— Значну крадѣжъ водкрыто въ державной фабрицѣ тютюну въ Заболотовѣ (Галичина). Ще въ 1900 р. мали власти донесенс, що оденъ роботникъ фабричный въ змовѣ зо сторожемъ выкрадаютъ зъ фабрики тютюнъ. Тымъ донесенсемъ бувъ занявъ ся судъ та однакъ залишивъ слѣдство зъ браку позитивныхъ доказовъ. Тою справою занялась опосля окружна дирекція скарбова въ Коломыѣ и, переслухавши около 150 свѣдковъ, пошла на слѣдъ, що черезъ якихъ 10 лѣтъ ажь по конецъ 1901 р. роботники фабричній систематично выкрадали тютюнъ зъ фабрики. Наслѣдкомъ того арештовано сторожа Филиповича и колькохъ роботниковъ фабричныхъ.

— Снѣжній метели и великій бурѣ лютували дня 14, 15. и 16. с. м. въ Нордъ Дакотѣ, Мінесотѣ и Манітобѣ. Декуда, якъ въ Девсонъ и охрестности Мендейнъ, Н. Д. вся комунікація перервана, а желѣзничій поѣзды були на преріяхъ засыпаній снѣгами. Найбольше шкоды понесли фармеры, котрымъ буря поноцила домы, будинки и зовсѣмъ водокремила водъ свѣта.

— Омаста надѣлала въ Будапештѣ (Угорщина) такого лиха, що мужа, жену и пятеро дѣтей ледво уратовано водъ нехибной смерти. Зъѣли они хлѣбъ помащеный повиломи и всѣ занедужали. Показалось опосля, що они отроплись тыми повилами, якій були або перекисѣлі або уварені въ мѣдяномъ неполиваномъ котлѣ.

— Пресбитеріяньскій костелъ и колька домовъ згорѣло сими днями въ Микиспортѣ, Па. Шкода выносить 18 тысячъ доларовъ.

— Выродъ-женщина. Въ Кучурмаре на Буковинѣ арештовано на дняхъ Марію Йосифовичеву, яка займала ся »высыланемъ дѣтей на тамтой свѣтъ«. Водъ липня м. р. она отруѣла або замордила голодомъ десятеро дѣтей, переданыхъ сѣ на »выховане« и була бы дальше управляла свое звѣрске ремесло, якъ бы не жандармъ Григорій Дутчакъ. Дня 1. с. м. Йосифовичева принесла до громадского уряду неживу дитину для провѣреня єи смерти и застала тамъ жандарма Дутчака. Померше немовлятко выглядало якъ костякъ и се звернуло увагу жандарма. Вонъ сейчасъ поповъ до хаты Йосифовичевои и перевѣвъ трусенницю. Выслѣдъ бувъ страшный. Подъ ложкомъ лежавъ трупъ дитины завиненый въ лахмате, а сопухъ гниючого вже тѣла заповнювавъ хату. На лавиці сидѣло двое дробненькихъ дѣтей, ледви живыхъ, выморенихъ голодомъ, худыхъ, якъ костяки. Звѣрску женщину увязнено сейчасъ, а дѣти передано на выховане у повній руки. Йосифовичева признала ся до замордованя девятьохъ дѣтей.

— Бували вже всѣлякій звѣрства, але таке, якъ ось слѣдуюче є доказомъ, що чоловѣкъ иногдѣ може бути лютѣйшій водъ звѣра. Въ угорскомъ мѣсточку Козма жила вдовиця по богатомъ властителю ґрунтовомъ Мартинѣ Люпокатичеви, ей сынъ Францъ мусѣвъ платити ей рочну платню зъ доходовъ ґрунту. та робивъ се дуже нерадо. его жѣнка все ему казала, що то лишь не потрѣбный выдатокъ и добре бы було, кобы матеръ вже разъ сконала. Чоловѣкъ и жѣнка змовились остаточно позбутись старои разъ на всегда. Ну, и дочяли свого. Оногды сынъ убивъ старуматеръ сокирою, а жѣнка покрояла тѣло и дала свинямъ зъѣсти. День передъ тымъ не давала свинямъ нѣчого, то-жь голодній звѣрята такъ зъѣли кусне киненого имъ мяса, що майже и слѣду не лишилося. Мала сусѣдна дѣвчинка, подглянула крозь плотъ всю ту подѣю, розповѣла все своимъ родичамъ, а они донесли судови и страшныхъ злочинцѣвъ арештовано.

— Особовый поѣздъ желѣзницѣ „М сури Пасифікъ“ выскочивъ изъ шинъ (минувшого четверга) близь Фонтюни, Мо. при чомъ такъ тяжко потовкло 24 особъ, що деякимъ грозить смерть. Причиною нещастя буда зломана шина.

— Маса »раку« (лунку) водорвало ся водъ склепѣня майновъ въ Осеола коло Ґрінсбурґъ, Па. и придавила 6 майперовъ. Двохъ зъ нихъ погибло на мѣсци.

— Се бувъ бы встыдъ и ганьба, если-бъ кождый членъ „Союза“ не купивъ календара, що выдавъ „Союзъ“. Доходъ зъ календара иде до каси „Союза“.

Побіда Бурів.

Маленький полудневоафриканьский народець зно позискав величезну побіду Горда Велика Британія зістала побіджена хотяй довкола окружила свою добычу. Стало ся се в часі, коли ми всі мусимо глядіть в очи великого ворога — весняних слабостий. Если занедбаєш орґани травлення если не зміцнишь своіх нервів і неочистиш крови — т наслідком сего буде слабосильність, безсонниця, чут умучення, нестравність і во чернане сил. Тринера Еліксір Гіркого Вина лагодит нерви, спроваджуе здоров апетит, побуджуе травлен чистить кров і есть запорукою здоровля і сили.

Панї Й. Грабак, Drill, О каже: »Я терпіла на сл бість жолудка а лїкі зап сані доктором тілько погр шали слабість. Менї пор дили спробувати Тринер Еліксір Гіркого Вина і ужинши 6 фляшок зовс вилічила сь. Совістно пору чаю сей знаменитий л всїм женам, котрі не мают достаточної сили тіла і ду ха.« Тринера Еліксір Гірко го Вина можна купити всїх аптиках або у фабр канта: Jos. Triner, 799 S Ashland Ave., Chicago, Ill.

Я ЛЇЧУ ПРОПУКЛИНУ

— моимъ —

Хемічно електричныхъ способомъ.

(По вылѣченю непотрѣбній подвязки)

Безъ ножа, безъ операціи, безъ траченя часу.

Приходѣть до мене заки никите бильше грошей на подвязки. Килявій люде не мусять носити подвязки цѣле свое жите.

МОЙ ХЕМІЧНО-ЕЛЕКТРИЧНИЙ СПОСОБЪ

є найбольшимъ выпаходомъ сил въ гоєню ранъ тай въ лѣкарскомъ знаню. Тысячѣ килявыхъ я вылѣчивъ, котрій зовсѣмъ були потерями надѣю на водкинене подзвоків. Моє лѣченє, въ додатку, запричиняє болю, не здержуе роб праць, Ножа не уживаю. Обворот и порада дармо.

Панъ Джорджъ Перрі, наставник у Reading Coal & Iron Co., дае слѣдуюче свѣдоцтво о моимъ лѣченю

DANVILLE, PA. Jan. 3, 1902

Надсаджемый людямъ:

Зъ радостію заявляю, що д-ръ О'Мал зовсѣмъ вылѣчивъ мене своимъ хемічно-електричнымъ способомъ водъ наслѣдковъ подвиганя, якій нуждали мене два лѣта Я посивъ подвязки, пробуваючи го, але безъ успѣху. Проте дякую ему дати всѣмъ килявымъ, що д-ръ О'Мал може вже дѣйсно вылѣчити ихъ тои недугъ, якъ вылѣчивъ мене.

GEORGE PERRY.

Dr. A. P. O'Malley

спеціялістъ.

Офис в Philadelphia, Scranton і Wilkes-Barre, Pa.

Филадельфійскій офис: 1409 Arch Str. (далеко Broad); Скрентонскій офис: 1 Washington ave.; Вилкесбарскій офис: 1 So. Washington st.

Памятайте: — гварантуємъ вылічити кождого, коли прийму лѣченя.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
Published every Thursday
by the Svoboda Publ. Co.,
111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

“Свобода”

Часопись для рускаго народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четвер и коштує:

Въ Америцѣ на рѣкъ $2.00
„ „ „ пѣвъ року 1.00

Оплачувати газету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованомъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дбстанете вѣдъ почтара або агента на експресовомъ офісѣ, пѣплатѣ намъ, бо безъ того мы не можемъ грошей дбстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Нумеръ телефону: 8082.

Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокрасвыхъ рускихъ газетъ и другихъ выдавництвъ.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожъ свой старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

УВАГИ.

Протоерей Товт аж 3 числа „Свѣта“ записав по поводу нашої статї »Скажім собі правду в очи«. А що в них є? Те саме, що було вже раз перед тим: „дурні Українці, радикали-соціялісти, анархісти, брехуни, підлі“ і тим подібні »мудрі« річи. Если б під тими премудрощами не був підписаний протоерей, то можна-б думати, що то все написав якийсь чоловік, що кінчив якісь школи, але простий мадярський свинопас...

І чому-ж він так гніваєсь? Тому, що Русини сказавши „проч з Римом“, не кажуть заразом „пристаньмо до царя славних“. Русини не хочуть пристати до православія, бо знають, що православіе (оно є тілько в Росиї) запровадив доперва в 1721 році цар Петро Великий, щоби міг мати не тілько державу, але і церков в своїх руках. Він заказав вибирати нового патриярха, він установив Синод і він зробив з російских епископів та священників своїх чиновників. Русини хотять поступати так, як се робили Апостоли, перші хритаіяне як се був звичай на Руси, що не царі, але народ спільно з священниками вибирав собі старшину духовну.

„Ам. Русск. Вѣстникъ“ і „Свѣтъ“ могуть кричати, що се »нова віра«, та сему либа дурний повірить, той хто не знає свв. Письма, не нає істориї Христової церкви.

Ще другі кажуть, що ми на взір Поляків хочемо неналежні церкви будувати, але і се пусте. Поляки ідуть своєю дорогою — а Русини своєю, і розуму позичати певно анї Поляки у Русинів, анї Русини у Поляків не будуть.

„Свѣтъ“ і „Вѣстникъ“ хотять нераз воювати против »Українців« при помочи ненависти Русинів до Поляків, кажучи, що Українці мають спілку з Поляками, хотять відбудовати стару Польщу. Правда, що Українці не гніваються на **весь** польский народ (анї на жаден другий нарід пр. росийский), а лиш на польску шляхту і польске католицке духовеньство за ті кривди, які они зробили і все ще роблять рускому народови. А з кождим честним Поляком, котрий признає Русинам їх права*) — готові Українці мати зносини. Українці не помагають Полякам відбудовувати Польщу з її стародавнми порядками (сего не хочуть навіть розумні Поляки), але Українці жадають не лиш для свого, але і для польского і других угнетених народів самостійности і волї. Тимчасом власне москвофіли в роді краевого „Галичачина“ і „Русск. Слова“ та амер. „А. Р. Вѣстника“ входять в спілку з польскою шляхтою і кат. духовеньством. Доказом того послїдні вибори в Галичинї, де москвофіли лучились з польскими шляхоцкими кандидатами против кандидатів руских — а в Америцї в остатнім часї „Вѣстникъ“ і попи москвофіли станули цїлком по сторонї католиків, ходять зі скаргами на Українців до католицких бискупів, ходять до католицких костелів сповідати Русинів в таких парохиях, де є рускі сьвященники і т. д.

»А. Р. Вѣстникъ« кричить на Українців, що пишуть фонетикою! А ти як пишеш »Вѣстнику«? — Українці пишуть фонетикою, але рускими буквами і рускым язиком — а ти пишеш латиньскими буквами і словеньским язиком. Що-ж з тих двох лїпше? Кажеш, що фонетику видумали Поляки на згубу Руси? А ось православні Серби вже давно фонетику у себе завели і всї нею пишуть. Чи їх Поляки намовили до сего?

Плаче »Вѣстникъ«, що про попів-радикалів не можнич доброго для Русинів американьских зробити..... що они все псують..... Чи се правда? Скілько-ж тих попів-радикалів є тай коли коли они тут прийшли? Їх є всего около 10, а всїх сьвященників є около 50. Чи-ж можливо, щоби тих 40 сьвященників не могли щось доброго зробити (если хотять) навіть без тих 10? »Попи--радикали« зачали приходити тут від шістьох лїт доперва, а деякі з них в Америцї заледви по пару місяців. Перед тим були ви тут самі. Чому-ж тогди не зробили ви нїчо доброго? Таж тогди не було кому псувати вам вашої »полезної« роботи!...

»Союз« — безрелїгійна орґанїзация, заложили еї попи--радикали!.. Чи се правда? Если не помиляємось, то коли заклядавсь »Союз«, тогди попів-радикалів ще не було в Америцї. Між заложителями »Союза« були о. Обушкевич, Товт, Грушка і другі. Чи може і они попи радикали?

Радикали роблять »Велику Раду« в Гарасбурґу длятого, щоби не мусїли перед засїданем молитись... Нї, пане »Вѣстникъ« не тому, бо помолитись можна і в Гарисбурґу, (чи не знаете що не лиш в єрусалимі можна молитись, але всюди і то правдою та духом?), але тому, що Гарисбурґ є столиця стейту Пенсилвенії, в котрім найбільше жие Русинів, отже раду в так важній справі, як справа рускої церкви, випадає робити в якімсь значнім містї а не по »печах«. Кромі сего Гарисбурґ лежить немов по серединї і кождому, хто хоче приїхати — до него майже однак дорога.

В хвили, коли друкуесь наша »Свобода«, в Гарисбурґу, Па. відбуваесь рада руских сьвященників і сьвітских делеґатів над справою рускої церкви в Америцї. Чи богато їх там приїде — не знаем. Уряд товариства руских церковних громад в Сполучених Державах і Канадї розіслав відозви в тій справі до **всїх сьвященників** без взгляду на се, чи они з Галичини чи з Угорщини, чи радикали, чи москвофіли, чи мадярони — словом до всїх до якої-б они партиї не належали. Рівно-ж розіслано около 2000 відозв до людей сьвітских, до братств, орґанїзацій і т. д. Сей з'їзд покаже о скілько дбають сьвященники і сьвітскі Русини в Америцї о добро своєї церкви та чи дорослі они до того, щоби помагати-собі, чи хотять і дальше слухати чужих опікунів...

Варта затямити: »А. Р. Вѣстникъ«, ч. 10. сего року в відповідь на письмо п. А. Марка з Kengston, Pa. пише так: „lem vtedy budze dobre v Amerikanskej Rusi, ked take opastne elementy („попи--радикали“) vykorenia s'e z lica zemli; a z'eby to stalo s'e to nam v postredkach neslebodno vybirac...“ Значить, цїль осьвящає средства. Тої самої засади держать ся єзуїти. Ми знали давно, що »Вѣстникъ« і компанія в борбі против нас не перебирають в средствах, але мимо сего тїшимось, що »Вѣстникъ« признав ся до сего вітверто. Есть люде підлі, котрі встидають ся своєї підлости — наші противники стали вже так підлими, що ще своєю підлостию публично величають ся!

„Slovensky Dennik“ в числї 164. з 4-го Октобра 1901 року писав так: „Rusini s'aleni, ich moz' na takym s'nurku cahac, jak my chceme, lem ich popov treba bic.“ Чи не тої засади держать ся »А. Р. Вѣстникъ«, »Свѣтъ« і їх цїла компанія, що хотїла-б нас в ложцї води втопити?...

Ъ.

ПРОСИМО присылати чимъ скорше дальшї жертвы на бѣдныхъ рускихъ студентбвъ, що выступили зъ университету у Львовѣ (Галичина), на адресу редакциї „Свободы.“
„SVOBODA“, Box 418,
OLYPPANT, PA.

Щоби вилїчити простуду
в одним дни,
бери Laxative Bromo Quinine Tablets. Всї аптикарї звертають грошї, если не вилїчать Підпис E. W. Grov-а на кождім пудельку.

*) Таких Поляків тепер чим раз більше особливо між студентами і робітниками. Се доказали остатні події в Галичині, коли Русини почали боротись о рускій університет, то по їх сторонї станули чесні люде з поміж Поляків — а виступили против них москофіли і зажадали собі университету не руского, а московского.

Дописи.

14. ЛИСТ ІЗ СТАРОГО КРАЮ.

З австрийского парляменту.

Австрийского парлямент запятий тепер дискусиею над буджетом. Опозиційні посли промавляють против поодинокых позиций у буджеті, правительственні за буджетом, а в результаті правительственна більшість ухвалює точку за точкою... З промов опозиційних послів поки-що лиш тота користь, що вони в дискусиї над буджетом мають нагоду витягати на денне сьвітло усякі народні кривди, що їх промови (коли ті посли дїйстно опозиційні, дїйстно непримиримі вороги теперішнього правительства, котре служить богатим, а гнете бідних робучих людий, котре сприяе сильпим парадом, а помагае угнетати слабі народи, в тім числї і руский нарід!) суть заповідию пімсти, яка жде богатих гнобителїв, коли гнетені бідаки прийдуть до само-сьвідомости, спізнають свою силу. З руских послів промавляли доси пп. Романчук і Пігуляк, перший про кривди галицких, а другий про кривди буковиньских Русипів. І хоч оба вони доволї ярко вказували па певідрадний стан рускаго народа, то видко ріжницю в їх промовах. Романчук промовляв більше опозиційно і заявив ся против буджету, а Пігуляк, наплакавши ся в неможливо льояльнім тонї про кривди Русинів, тих покірних вірно піддапих Русинів з чорно жовтими кокардами, заявив на конець, що буде таки голосувати за буджетом. Пос. Пігуляка уважають великим буковиньско-руским патріотом, але лизати руку, котра нас бе, належить хиба до австрийского патріотизму, бо до рускаго ніколи! І так сповнило ся те, чого я бояв ся, пишучи педавпо про вартість заяви пос. Романчука в буджетовій комісиї. В послїдних часах внесли рускі посли також кілька інтерпеляций. Пос. Яворский інтерпелював в справі надужить, які сповнює старосамбірскій староста Річчі; пос. д-р Кос домагав ся в інтерпеляції, аби статистичний уряд подавав назви руских місцевостий по руски, а не по польски, як се було доси; пос. Барвіньский вніс інтерпеляцию в справі песповнювання приписів що-до уживання рускої мови в урядах та в справі помипання урядників-Русинів при авансах. А інтерпеляций в справі хлопскої нужди найменше...

З житя віденьскої Руси.

Тепер тут час концертів в память роковин смерти Шевченка. Такий концерт устроїли також віденьскі студенти-Русини. Концерт випав під кождим зглядом величаво. Головою комерсу, який відбув ся по концерті, вибрано соціяліста д-ра Романа Яросевича, бувшого посла до віденьского парляменту. Сим „прогрішили ся“ мабуть студенти супротив послів Барвіньского та Пігуляка, бо инакше годї собі пояснити допись в орґанї п. Барвіньского „Руслані“, котра лає і промови і деклямацию без найменьшої причини, а хиба тому, що промови не були держані в дусї „угодової“ политики Барвіньского, а деклямацию мав студент, до котрого п. Барвіньский „не має серця“.

Папский ювілей.

У Відни істнують два товариства руских робітників: соціяльстичний „Поступ“ і тепер па-скрізь москвофільско-клерикальна „Родина“, котрою крутить на всї боки адмінїстратор віденьскої церкви о. Микола Семенов. Тепер, як знаете, радують ся правовірні, а між ними й наші убогі духом „греко-католики“ папским ювілеем. У Львові, в церкві сьв. Юра, відбув ся віп (після опису „Дѣла“) „дуже поважно:“ У Відни мало ювилейне сьвято, що відбуло ся в костелї патрів змартвихвстанців, польско руский характер. О. Семенов висадив ся там з рускою проповідию, в котрій половина слів ледви була подібна до руских, а для декорациї привів членів „Родини:“ Спільне житє „pod jednym dachem“, аж любо...

Здоровле Дудикевича!

Паші Рутенці загалом ще папою досить одушевляють ся. Читаючи вашу статю п. з. „Скажім собі правду в очи!“, радів я безмірно, що на вольній американьскій землї зачинають Русини прозрівати, та рівночасно й лупалось лице від сорому, що ми в Галичині лишились так по-заду... За те у Вас певне нема того, аби горячі католики пили здоровле прихильників царославія. А в пас таке водить ся. На міщанськім балю в Коломиї пив такий ревний католик, як о. д-р Хомишин, завзятий ворог Франка, радикалів і т. д., і т. д., здоровле москвофіла д-ра Дудикевича. Звичайно, „зійшли ся дві Марисї“...

„Польске мінїстерство“ а Русини.

В руских ґазетах пишеть ся тепер досить про те, що бюро патронату для райфайзеньских кас, яке істпує при „польскім мінїстерстві“ чи там краєвім Виділї в Галичинї, не хоче приймати в свою опіку кас по руских селах, викручуючи ся ріжними способами, а инодї говорячи прямо в очи хлопам, що вони занадто „политикують“! І так відмовило воно свою опіку касї в Торках коло Перемишля, бо те село звістпе з радикалізму, касї в Хишевичах коло Рудок, бо там живе дїяльний піп о. Онишкевич, і кільком иншим. Та нема нїчого злого, що не вийшло би на добре, а з таких відмов буде може хоч те добро, що наші люди перестануть вірити в справедливість польских верховодів та їх прихильність до Русинів. А се при аґітациї дуже помічне!

Вибори до міскої ради у Львові.

Львівске Русини взяли ся тепер трохи до роботи з нагоди доповняючих виборів до тамошної міскої ради. Завязали вони „рускій виборчій комітет“, котрий устроїв кілька передвиборчих віч і поставив своїх кандидатів. Очевидпо, що успіх з тої роботи на разї був невеликий, бо до ради ввійшли лише два рускі кандидати, про котрих між Русинами дуже мало чути і котрих про людске око попирав навіть магістратский (жидівско-папський) комітет. Та добре, що передвиборчою роботою Русини міста Львова дали хоч знати про себе.

З москвофільского болота.

Наконець кілька звісток із москвофільского кагалу. В Вильні помер сими днями один із старших галицких москвофілів Венедикт Площаньский, котрий в 1887 р. переніс ся до Роси, де жилось йому не зовсім так по райски, як се представляють москвофільскі ґазети. — О. Григорий Грушка, що видавав там у вас царославний „Свѣтъ“, перейшов знов з царославія на кадолицизм і в грудни минувшого року проголосив в церкві сьв. Юра у Львові своє віроісповіданє. — Москвофільскі студенти всюди киринять руским студентам, то розбиваючи віча, то тумапячи несьвідомих чужипців, що то вопи зробили сецесию із львівского университета, та що руский нарід домагає ся русского, т. є. московского университета у Львові. Та мимо того сі „гаспада“ за фляшку вина сьпівають навіть „Ще не вмерла Україна“, а за добрі гроші навіть сьпівають на Шевченківських вечерницях. Лиш дивно, що рускі студенти не бачать, що участь москвофілів на Шевченківскім сьвятї є прямо профанациею памяти Шевченка. — А на самого Шевченка кидають ся москвофіли з такою скаженинною, яка лише у звірят, диких, без'ідейних звірят в людскім тїлї можлива. Так пр. в „Русскім Слові“, яке видають галицкі москвофіли для баламученя руских хлопів, читаємо про Шевченка, що „тот человік як випил, то часами писал і на Бога і Пресьв. Богородицу“ і що „уже для того самого честний человік мусить отвернути ся от богохульника:“ Таке написати може лише скотина, що не в силї поняти поезиї Шевченка і сьвятої правди в його словах. Про релїгійність Шевченка знає те, хоч би зі статї Михайла Лозиньского в сегорічнім вашім календари, і проте нема потреби розписувати ся про се довше та робити тим честь худобинї із „Русского Слова:“ Але обовязком львівских Русинів є, поучити ту худобину, що таких річий нїхто не сьміе писати безкарно, поучити „хлопским параґрафом“, бо худобі лиш бук помагає!...

28. Лютого, 1902 р. **М. Л.**

З Eureka, So. Dak.

Я нїколи не сподївав ся почути рускоґо слова, коли приїхав 10 лїт тому до Америки, а про руску ґазету і не думав. Але тепер руский язик можна всюди почути і руска ґазета просьвічає свій народ. То ж стіймо за свою руску ґазету »Свободу«, читаймо еї і тїшмо ся нею так як тїшать ся другі народи, Нїмці, Анґлики своїми ґазетами. Через ґазету можемо дізнатись о наших братах в Канадї а Канадийці о нас. Нас тут 6 фамилій, 2 фамилії уже 15 лїт, другі 2 по 12, а прочі 10 лїт. Всї ми з херсоньскої ґубернії (Україна) а переселились в новий сьвіт на вільну землю, где мід і молоко тече... І правда, що тече, тілько треба рот підставити а руками пильно робити, то кождому після роботи буде смачний колач з модом. За Росиею не жалуємо, а хоч не маєм свого проповідника, то до польских або французских не вдаєм ся, як се роблять Канадийці, где Кулявий і другі подібні місіонарі зни мають шкіру зі спячих овечок. А ви братя Канадийці читайте Старий і Новий Завіт, то Бог вас научить що робити, а Кулявому скажіть: брате мій, їдж хлїбець свій. — Урожаї у нас бували ріжні. Менше акер не видав як 4 бушлї і не більше як 18 б. А овес видає нераз 30—25 бушлїв, кукурудза (corn) нераз 28—50 б. Земля добра, лиш дощі не в часї падуть. Озимини тут не сїють, бо зима довга, овочі також не родять, бо вода дуже глубоко. Земля дорожіе, за дармо еї тут вже не дають. Перед 4 роками можна ще було купити 160 акрів за 300—400 дол. тепер треба дати 1000—1200. Сіють тут много кукурудзи і держать много коров і свиней і се оплачуесь. Ось если хто має 20 коров, то за лїто кожда корова викормить теля і свиню, але на се треба мати 30 або 40 акрів кукурудзи, то можна свині викормити і взяти добру цїну. Деякі Американцї держать много овець, але я сего не роблю — за богато клопсту. Нехай Канадийці напишуть нам як їм ведо ся, який климат, земля, чи родить там кукурудза, леп і коли зачинають сіяти. Ми сіем з початком Апріля а до 25. Юлія дозрівае — климат здоров. Зима дуже довга, лїто коротке і горяче, вітру більше як треба.

Л. Дедул.

З Lethbridge, Alta, Canada.

Есть тут богато молодих хлопців дорослих (парубків), котрі би ся хотїли поженити а нема нїгде тут жадної рускої дївчини лишень словеньскі і мадирскі а наші рускі хлопці не хочуть з чужими поберати ся, а не можуть роботу покидати при тій фабриці, щоби могли їхати на фарми женити ся. Є тут і такі хлопці, що вже мають і свої доми, що покупили в Мадярів і Словаків, котрі поїхали до старого краю. Отже котрі дївчата мали би охоту приїхати на Lethbridge, то би могли вийти замуж, а если-б котра не хотїла йти замуж, то може дістати добру роботу в готели або в приватнім домі за місячну плятню $18—20.

Робота тепер дуже погіршила ся, бо майна вже зачала навить і на гиждні »стапувати«, тож робітники сидять без роботи. Хто би знав, де би можна дістаги добру роботу у майнах, нехай напише до нашої »Свободи«.

Василь Семака.

З Alvene, Sask, Canada.

Wm. Brooks, звав ся французкий дсьондз, що від 1901 року їздив поміж Русинів на Фиш Крік, щоби заставляти на них сїти. Коли бачив, що е вже велика турма овечок, то радив Русинам ставити костел і казав ся зійти на секциї 27 (там, де люде вже здавна ся хоронили) та казав, що бискуп їм поможе. Люде зійшли ся, а він каже, що бискуп дав два ваґони дощок в дарунку на церков, але коли один Русин запитав, щоби на папери показав сей презент, то ксьондз сказав, що то не твій бизнес. А А. Турта сказав ему просто: ми твого презенту не хочемо, бо ти не наш пастир — ми хочемо рускоґо сьвященника. Тогди ks. Brooks сказав, що ви рускоґо сьвященника тут нїколи не будете мати, а сам так розлютив ся, що аж утїк в корчі і більше не показав ся. Але були і хрунї, що почали кричати на п. Турту, що їм вигнав тата — може дасть Бог, що колись самі побачуть до чого оно йде і разумнять ся. — На Стрітенїе Господне прийшло до мене пару господарів в справі церкви, котру хочемо класти на секциї першій, а не на 27-ій то зараз приїхали 2 польскі попи і казали, що lepiej razem najpierw pobudować jedną ce kiew na секциї 27, а потім kapliczkę. То ми сказали, що перше побудуемо собі церков, а аж відтак хруням kapliczkę. Тогди они кажуть, що бискуп нам не дозволить церкви будувати — а я їм відказав, що нам нїхто не має права касувати нашу віру тай я не чув, щоб бискупи мали право замикати Християнам Божі храми. З тим они відїхали. Або на Йордан як було! Службу Божу мав відправити о. Жолдак перед 10 ою в костелї а латиньска мала бути по 10 ій. Тимчасом французи зачали перше службу Божу та ще до того поставили варту на дверях, щоби наших до костела не допускала — то многі люде померзли на дворі і розїхались домів. Аж коли Французи скінчили свою службу, тогди зачалась наша десь о 11½.

По службі рушив похід з церкви на ріку, то французи в дверях підставляли нашим ноги, щоби попадали, а коли ми ішли з процесиею і підчас відправи, то они стояли в шапках. А по осьвяченю води, коли похід вертав до церкви, то один француз зараз сїв на той престол, скоро тілько з него взяли образ Матери Божої. Колисьмо вернули до церкви, то костел був замкнений, а Французи привитали нас знов в шапках... І подивіть ся рускі братя, до якого файного товариства хотїли нас ксьондзи затягнути. І що нас більше мало тїшити, чи то, що французкий орґаніст виганяв нас з костела, чи то, що збесчестили наш престол, чи то, що підкладали нам ноги? Таж сьвіт би ся з нас сьміяв як би ми з ними злучились; не лиш з нас, але і з Поляків, бо і їх з костела повикидали. Отже дорогі братя, тримаймо ся ра-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

зом, не слухаймо хрунів, що в польских кьондзів тарелі коливали. Они кажуть, що як самі не схочете, то ґоверимент (правительство) все змусить належати до французького бискупа, але се неправда. Правительство в справи релігійні тут не мішаєсь ані нікого не силує визнавати одну або другу віру. Лучіть ся разом, виберіть собі честних людий а не хрунів і най вам Бог помагає вибудовати церков на 14 секції а нам на першій (range 2, township 41). А против шкіл католицких протестуйте, бо се ваша заглада. Також прошу всіх господарів на Благовіщене (7. лат. Априля, а рускаго 25. Марця), щоби ся з'їхали до Михайла Шидловского — там буде ся вибирати у ряд і положить ся конець хрунячому пановапю. Приїдьте всї, щоб потім не жалували.

Йосиф Сікорский.

Справы „Р. Н. Союза.“

ГОЛОВНЫЙ УРЯДЪ:

Предсѣдатель:
Rev. A. BONCHEVSKY,
10 May str.
ANSONIA, CONN.

Секретарь:
D. D. PYRCZ,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Касіеръ:
ALEX. SHLANTA,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

ПОСМЕРТНІ ✝ ВІСТИ.

Юрко Ґрибус, родом з Нірідгазу, Угорщина, чл. „Р. Н. Союза“ ч. гол. кн. 694, помер дня 23. февруара, 1902, в St. Louis, Mo.

Вічная ему память!

Справозданє касове „Р. Н. Союза“ за мѣсяць Февруаръ, 1902.

Allegheny, Pa. Бр. Усп. Пр. Богород.	$26.89
Ansonia, Conn. Братство св. Петра и Павла	32.22
Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	9.70
Belle Vernon, Pa Бр. Пр. Богородицѣ	29.90
Brooklyn, N. Y. Бр. св. Андрѣя	——
Buffalo, N. Y. Бр. св. Іоана Хрестителя	20.65
Breslau, Pa. Бр. св. Андрѣя	18.72
Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	33.30
Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	10.50
Charleroi, Pa. Бр. Сошест. св. Духа	36.04
Cleveland, O. Новє братство	7.75
Desloge, Mo. Бр. св. І. Хрест.	34.85
Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	25.94
Elmira Heights, N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	10.87
Glen Lyon, Pa. Бр. св. Петра и Павла	14.50
Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	——
Jessup, Pa. Бр. св. Петра и Павла	25.95
Jersey City, N. J. Бр. св. Петра и Павла	——
Lansford, Pa. Бр. Пр. Богородицѣ	127.35
McAdoo, Pa. Бр. Покр. Пр. Богородицѣ	56.54
McKeesport, Pa. Бр. св. І. Хрестителя	49.20
Mayfied, Pa. Бр. св. Кирила и Методія	38.32
„ Бр. св. Іоана Хр.	46.43
„ Бр. св. Бориса и Глѣба	13.80
„ М. Р. Н. С.	26.30
Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	52.50
„ Бр. св. Петра и Павла	43.28
Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. Иліи	7.97
Northampton, Pa. Бр. Пр. Богородицѣ	73.78
„ А. Тарбай	4.20
Old Forge, Pa. Бр. св. О. Николая	8.86
„ М. Р. Н. С. (янв. и феб.)	4.66
Olyphant, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	93.47
Pittsburg, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	10.50
„ М. Р. Н. С.	42.20
Priceburg, Pa. Бр. св. Василія Вел.	51.14
Plymouth, Pa. Бр. св. Петра и Павла	30.99
Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	10.30
Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богород.	——
Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	16.65
Sayre, Pa. Бр. Благовѣщенія Пр. Бог.	3.27
Scottdale, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	12.48
Shamokin, Pa. Бр. св. Іосифа	16.34
„ М. Р. Н. С.	169.10
Shenandoah, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	37.55
St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богор.	——
St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих,	41.20
Scranton, Pa. Бр. св. Иліи Прор.	38.66
Syracuse, N. Y. Бр. св. АА. Петра и Павла	——
Simpson, Pa. Бр. св. Василія Вел.	42.72
Trauger, Pa. Бр. св. Петра и Павла	21.70
„ Бр. св. Іоана Хрестителя	20.79
Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая (янв. и феб.)	17.73
Waterbury Conn. М. Р. Н. С. (янв. и феб.)	13.70
Westmoreland City, Pa.	9.81
Whitney, Pa. Бр. Трехъ Святителей	17.48
West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Бог. (янв. и феб.)	45.56
Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	——
Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	52.00
Belsona Mills, Pa. Н. Жидяк	4.20
Centralia, Pa. Т. Кашицка	4.20
Edwardsdale, Pa. О. Лукачик	2.80
New York, N. Y. Яхвяк Иван	2.10
Pottstown, Pa. Ткач Анд.	3.00
Разом:	$1722.61
Було в касі	$15509.14
Дохід в Февруару	1722.61
Всего доходу в Февруару	$17231 75
Розхід в Февруару	1902.99
Остає в касі	$15328.76
З того депозитів	$3563.54
Фонд желѣзний	10310.00
Фонд розпорядимий з Февруара	1455.22

Увага: Братства, котрих сума грошей в тім справозданю не є виказана, значить ся, не надіслали еще грошей або спізнились з посилкою. Братство з Гомстед платимо в январу і за февруар наперед.

Алек Шлянта, касіер. Д. Д. Пирч, секретар.

До пп. секретарів! П. секретарі, котрі сего мѣсяця пізнійше получили від мене викази або відповіди на письма, зволять принити до відомости, що послїдними часами находив'ем ся в великих клопотах домових і фамилійних (хора жінка і дїти), через що був перешкоджений в моїй секретарскій роботі.

Д. Пирч.

НОВИНКИ.

Щобысте

не жалували за пізно,
замовляйте Календарѣ »Союза« поки час — бо лишь кількадесять их маємо.
ЦѢНА ЛИШЬ 50 ЦНТ.
Ґрошѣ посилайте на адресу:
Svoboda, Box 418,
Olyphant, Pa.

— **Памятайте на „Руско-Народный Домъ Еміграційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера подъ адресою:** MR. LAZOR SYROTIAK, 42 Washington st., YONKERS, N. Y., **а за разомъ увѣдомѣть о томъ секретаря подъ адресою:** MR. K. KIRCZOV, 140 Essex Str., JERSEY CITY, N.J.

Дальшій выказъ жертвъ зложеныхъ для рускихъ студентовъ въ Галичинѣ.

На мѣтингу дня 9. марци п. Иван Сатанъ председатель братства св. І. Хрест. въ Desloge, Mo спомнувъ о рускихъ студентахъ въ Галичинѣ. На его голосъ зложили свои жертвы слѣдующій братя:

Иванъ Сатанъ	50
Юрко Макухъ	30
Олексій Балѣтроцкій	25
Николай Ревакъ	20
Андрій Посыпанько	25
Осифъ Федакъ	25
Теодоръ Лукачикъ	25
Лукачъ Сорока	25
Якубъ Старикъ	20
Якимъ Федакъ	20
Теодоръ Іалайда	25
Андрій Сысакъ	30
Петро Смарпь	20
Прокопъ Садыла	25
Теод Ревакъ	20
Тимко Репакъ	30
Василь Цюра	10
Вас. Крохта	10
Ив. Лазорикъ	15
Мих. Решетаръ	5
Разомъ	$4.55
Сестр. Братство св. Ольги въ Блюфилдъ, И. Да. (другій разъ, разомъ зъ попер. $26.00.) $12.00. Зложили по $1.00 слѣдующи: Теодозка Зановикъ, Улька Коваль, Улька Рахиль, Таци Демянчикъ, Анна Феленчакъ Олена Феленчакъ, Наста Суда, Мілька Гутникъ, Антонія Куликъ, Акиля Курилякъ, Анна Кузикъ, Феврона Феленчакъ.	
П. Прокопъ Марфутъ водъ братства св. Великомученика Георгія (въ „Соединеніи“ ч. 66) въ St. Louis, Mo.	$1.50
А. Цимбала, Monessen, Pa.	1.00
Ф. Стефаник Winnipeg, Canada	$1 00
Иван Пізпак з N. J	$1.00
Зъ Syracuse, N. Y.	
Андрей Варанъ	$1.00
Василь Ляхъ	10
Ревакъ Федоръ	25
Василь Сидоръ	25
Василь Мацко	25
Павло Папчишинъ	25
Михаилъ Кулба	10
Осифъ Дмитрикъ	25
Осифъ Фѣшовецъ	10
Евстахъ Мясакъ	25
Федоръ Соликъ	10
Петро Янко	10
Мокій Иванъ	10
Гриць Гнатко	10
Литовій Кудликъ	10
Братство св. Петра и Павла	1.70
Разомъ	$5.00
Попередно зложено	725.73
Разомъ	$751.78

— **Пяный,** чи божевольный? Роботникъ Л. Посьцьокъ, замешкалый въ Шенандоа, Па., повинувъ онодгы до робсты, але щось мабуть не въ ладъ було зъ его глуздами, бо водъ повъ дня вернувъ зъ роботы, зъѣвъ обѣдъ, выпивъ за 20 центовъ пива и такъ сказавъ до своси газдынѣ: »Теперь буду стрѣляти ся«. Переполохана женщина утекла до сусѣдовъ, а Посьцьокъ вынявъ револьверъ и трьома стрѣлами въ груди вбодравъ собѣ жите.

— **Фабрика** фірмы „Толідо Металъ Ко.“, котра стоить при дорозѣ желѣзницѣ „Лейкъ Шоръ“ въ Толідо, О. завалила ся минувшои недѣлѣ въ хвили, коли перѣхавъ коло неи особовый поѣздъ переповненый людьми. Румовище фабрики засыпало цѣлу желѣзну дорогу и наколи-бъ катастрофа була лучила ся о кольока секундъ скорше, такъ всѣ пасажиры поѣзду були бъ погибли. Архітекты твердять, що муры будинку були ушкоджений и завалили ся паслѣдкомъ тресеня, яке выкликують переѣздячій поѣзды. Въ фабрицѣ працювало поверхъ 650 роботниковъ, котрій въ недѣлю не роблять, тому й обойшло ся безъ жертвъ въ людяхъ.

— **Пожежа** знищила самый осередокъ мѣста Вінсловъ. Ил. Згорѣвъ банкъ, почтовый урядъ, 15 склеповъ (шторовъ) и кольки мешкальныхъ домовъ. Шкоду обчисляють на 125 тысячь долярвъ. — Майже цѣле мѣсточко Шортвіль, Н. Й. выгорѣло дня 18. с. м. Пойшло зъ дымомъ двѣ школы, костелъ и пять найгустѣйше забудованыхъ улицъ. Зъ пожежѣ выйшли цѣло лишь тѣ домы и будинки, що розкинений оподаль мѣсточка. — Такъ само мѣсто Ню Йоркъ навѣстило сими днями колька великихъ огнѣвъ. Межь иншими згорѣла велика фабрика скоряныхъ выробовъ при улици Варренъ. Шкода выносить 50 тысячь долярвъ. — Въ Філядельфіи, Па. згорѣла рафінерія, фірма Индія Ріфайнінґъ Ко., жертвою упали всѣ магазины фірмы, въ котрыхъ було поверхъ 100.000 фунтовъ оливы. — Дня 18. с. м. згорѣли въ Гобокинъ, Н. Й. доки корабельного товариства »Фенікъ«. Огонь знищивъ магазины, величезній склады бавовны, кольока тягаровыхъ поромовъ (бовтовъ) и корабель »Британія Квинъ« якій бувъ тодѣ въ пристани. Въ огни погибло двоє людей; шкода доходить до 1,000,000 долярвъ.

— **Подружя** російскихъ студентовъ. Російске міністерство просвѣты выдало въ справѣ подружь студентовъ высшихъ научныхъ заведень обѣжникъ, въ котрѣмъ зносить и тѣ обмеженя, якій доси ще истнували що до сихъ подружь. Водъ теперь студентъ, що бажае одружити ся, не буде потребовавъ выказувати своихъ маетковыхъ обставинъ. Якъ обмеженя що до свободы студентскихъ подружь були выпливомъ російскихъ деспотично — чиновницкихъ порядковъ, такъ и теперѣшній полекшѣ подиктувала правительству не свободолюбность, але противно, думка, що жонатій студенты менше охочій до розруховъ. Чи жь не мудренній реформы царского правительства и ґенерала Ванновского? Якъ звѣсно, межь російскими студентами є великій процентъ жонатыхъ.

— **При** копаню рововъ на розѣ 48-ои улицѣ и 8 Евню въ Бруклинѣ, Н. Й. заваливъ ся берегъ и похоронивъ живцемъ 4 охъ роботниковъ. Двохъ зъ нихъ вытягнено безъ житя, а другій два мабуть такожь не будуть жити, бо мають поломаній кости и ребра. Межь тыми послѣдными є оденъ Русинъ.

— **Міністерство** англійскои маринарки оголошуе военный анг. корабель „Кондоръ“ за пропавшій. „Кондоръ“ ще передъ 5 мѣсяцями поплывъ на Тихій океанъ и слѣдъ по нѣмъ загинувъ. На томъ корабли було 130 люда залоги.

— **Два** магазины пороху коло мѣста Коломбусъ, Кан. вылетѣли дня 15. с. м. въ воздухъ и то мабуть черезъ необережность. Оденъ роботникъ погибъ при томъ, а двохъ тяжко покалѣчило. Въ магазинахъ було около 20 тысячь фунтовъ пороху.

— **Кіт** перевернув фіру дров. Їхав чоловік з дровами, аж тут на фенсї сидїв кіт. Коли той над'їхав, кіт замявчав, кінь кинув ся в бік і в тій хвили корт дров осїв на земли із саний. Так трафило рускому фармерови С. Шкраметко.

В. Б.

Американьскій Русинъ и его опѣкуны.

Тягнуть его, роздирають
Сей до Москвы, той до Риму,
А ихъ кличѣ знай лунають:
»Команъ бродеръ!« — »Пайдѣ сыну!«
Тягнуть его чимъ разъ бѣльше,
Кождый свое величае,
Кождый кричить: »Мое лѣпше!«
Й душу зъ него вытягае.
Але душа — се дурниця,
Бо имъ ходить о кишеню...
. . . . . .

О Русине, схамени ся!
По своему плюнь у жменю —
И покажи, що ты брате
Вольный у вольному краю.
Водкинь, водгруть тихъ поганыхъ,
Що такъ тебе натягають,
А усѣхъ насъ бють по спинѣ!
Досить лихя, досить сего: —
Рай не въ Москѣ, анѣ въ Римѣ
Й мы безъ нихъ зайдемъ до него.

Чалый.

— **Паню** Деветъ, жену славного бурского полководця, Христіяна Девета, находить ся разомъ зъ тысячами иншихъ жѣнокъ въ концентраційномъ таборѣ подъ Марицбурґомъ (въ пол. Африцѣ). интервювавъ дописуватель льондонського Graphic. Панѣ Деветъ оповѣдала, що два ей сыны служать вотчинѣ подъ бокомъ батька, а третый попавъ въ англійскій полонь и находить ся на островѣ св. Олены зъ ґен. Кронжомъ. На пытане, якъ ѣй веде ся въ концентраційномъ таборѣ, водповѣла, що е дуже нещасливою, бо не може переписувати ся зо своимъ мужомъ. «Не есьмъ зовсѣмъ вдячною Англійцямъ — говорила панѣ Деветъ — за те, що они мене удержують, а навѣть дали менѣ служницю. Маю досыть власныхъ фондовъ, абы я могла удержати ся«. Дальше заявила интервювана, що Деветъ нѣколи не поддасть ся Англійцямъ, анѣ не дасть ся спойматы. Панѣ Деветъ волѣла бы радше бачити его неживымъ, якъ мавъ бы поддати ся ворогамъ. Такихъ патріотичныхъ женщинъ дай Боже и намъ!

— **П. І.** Венґрин з Powhatan, W. Va. пише: Робота іде планно про брак угльових кар. Є ту одна польска фамілія, що робить великий встид нашим людям. Недавно були арештовані муж і жена і мали платити 21 талярів. То оден Руснак виминув жену, бо має 6 дїтей. А то все про палюнку. Дїти ходять голодні, голі і босі, а отець і мати мусять мати палюнку день на день.

— **Коло** Маганой Сити, Па. забивъ желѣзничій поѣздъ роботника Омеляна Бочаковича.

— **З** Сифтон (Канада) оден Русин намовляе людей, щоба читали польску ґазету а не руску „Свободу“. Чи не встид? Намножилось тих хрунів до лиха! На тих, що читають „Свободу“ гавкають, прозивають всїляко, а самі що роблять? Ось оден закопав жорна в землю, щоби бідний не змолов для своїх дїтей горнець пшениці. Такі добрі люде? — 8. сїчня тут падав дощ і була красна дуга. — О. Жолдак приобіцяв, що дасть запомогу на церкву, а не дав ні цента. Ну, сего ніхто в него не вимагае, але нащо обіцяти? Щось чути, що о. Ж. заказав при сповіди читати „Свободу“, а в Саскачеван загнав 125 фамилій у французку кишеню...

Канадієць.

— **Мати** ажь девять слюбныхъ жѣнокъ — се не жарты, а такій оберемокъ товаришокъ житя маe капитанъ А. Н. Фридляндъ, або Джанъ Ендерсонъ, або ще инакше Нелсонъ Партеръ, бо вонъ дававъ собѣ рожни имена. На приказъ своеи осьмои жены, Маріи Паркеръ зъ Блетсборґъ, Мо., арештовано его минувшого тыждня въ Санъ Антоніо, Текс., де въ одномъ готели, середъ любощѣвъ и поцѣлуѣвъ розпочавъ медовій мѣсяцѣ житя зъ девятою жѣночкою. Нелсонъ признавъ ся, що маe ще 8 слюбныхъ женъ по рожныхъ державахъ Юніи, котрій жіють собѣ здоровенькій и глядають за нимъ безъ упину. Женивъ ся, де приѣхавъ, а по слюбѣ и по медовыхъ мѣсяцяхъ лишавъ жѣнку и ѣхавъ дальше, шукаючи свѣжои. Такъ назбиравъ ихъ, наче якій Турокъ. Нелсонъ е 45 рочный, але мущина незвычайно гарный.

— **Розумна** водповѣдь. Недавно прийшла депутація хлоповъ до даньского короля, абы передъ нимъ пожалувати ся на новй податки. Король солоденько усмѣхнувъ ся и спытавъ ихъ: »Мои дѣти, чого-жь вы хочете водъ мене?« Хлопы ему водповѣли коротко, але ясно: »Батьку нашъ, мы водъ тебе нѣчого не хочемо, лишь кобы и ты нѣчого водъ насъ не хотѣвъ«.

— **Сесілъ Родесъ,** полуднево африканьскій міліонеръ, прозваный такожь королемъ діяментовъ, вже водъ кольохъ мѣсяцѣвъ лежить на смертельной постели и не може умерти. Очевидно —»мучить его людска кривда« — якъ въ такихъ случаяхъ любить говорити о дирунахъ нашъ народъ.

— **Фаєрверки** експльодували въ фабрицѣ Fairmont Manufacturing Co. при улици Юклайдъ въ Клівлендъ, О. и забили одну роботницю дѣвчину, а 5 иншихъ покалѣчили. Больша половина фабрики значно пошкоджена.

— **Colliery** Lawrence (наші люди називають Ланцес) в Mahanoy Plane, Pa. перестали робити цілковито з причини наводнення майнів через що до 400 людий лишились роботи. Члени братства св. прор. Ілиї і „Р. Н Союза“ робили майже всї в повисших Collier-ах а тепер мусять глядати другої роботи або „муфоватись“ на другий плейз.

В. Гр.

— **В** Понедїлок делеґати майнерскої Юнії зібрані в Shamokin, Pa. приняли резолюцию жадаючу признаня Юнії, 8 годинного дня працї і важеня угля. Єсли до 1 ого Апріля не буде справа полагоджена а переговори будуть дальше тягнутись — тогди майнери мають іти до роботи тілько 3 дни в тиждни, а если наступить страйк, то скінчить ся лиш тогди, коли се ухвалить конвенция з всїх трех дистриктів.

— **Нова** перепись населеня доказала, що въ Нѣмеччинѣ жіе 900.000 женщинъ бѣльше, якъ мущинъ.

— Хочешь знати коли яке свято? — Купи собѣ календарь въ редакции „Свободы“ за 50 центовъ.

Увага.

Подає ся до публичної вѣдомости всѣмъ Русинамъ зъ Desloge, Mo. и околицѣ, що братство св. Іоана Хрестителя въ Desloge, Mo. на поврочномъ мітингу дня 13. апрѣля 1902 року буде приймати новыхъ членовъ по зниженомъ вступномъ, бо лишь за $1.50. Памятайте жь на се добре вы Русины и не волочѣть ся по чужихъ братствахъ, але приступѣть до нашого рускаго братства. 15

Ив. Сатанъ, пред., А. Балигродскій, секр.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ крайновъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центовъ за кождо его ношене напередъ.

Где есть?

Іван Федорко, родом з Гладишова, пов. горлицкого в Галичині. Був коло Yonkers, N. Y. Хто бы о нім чув, нехай напише ... тови:

PAUL FEDO...
Box 2, SILVER CREEK, PA.

Тано! Тано!

На продаж доми в Олифант, Па.

2 доми з латами на улици Ckar по **700** дол.

2 доми з латами на улици Гил (оба) за **900** дол. (Ті 2 доми можна купити також осібно, оден за 300, другий за 600 долярів).

1 дім і лат на ул. Сендерсон (Throop) **1200** дол.

Доми ті можна купити на сплату невеликими місячними ратами. На що маєте платити кому рент. Чи не лїпше мати свій дім? По ближші обясненя голоситись до редакції „Свободи“.

Застановляють кашель і усувають простуду.

Laxative Bromo Quinine Tablets лічать простуду в одній дни. Не вилічать — не платя Ціна 25с.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

— Календарь „Союза“ на рокъ 1902 — тая книжка, котра має вартість не на рік, але на цѣле житя. Редакція „Свобо-“ продає єго по 50 центовъ

ДОКТОРЪ ПРАВ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—аднокатъ,—
N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Хто має справу ґрунтову, або хоче вѳдобрати грошѣ або спадокъ в старомъ краю, най удасть ся до адноката Чупки, бо вонъ бувъ аднокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правні напиры и помочія. Jan02

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купця? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него найдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймодернѣйшій сторъ зъ бранями. Купите добре „шифкарту“ и єго в безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то таке все — нѣ! Вонъ має ще найпарадшій салунъ въ мѣстѣ нѳдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рѳднои бабки на весѣлю.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарпенько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво має,
Повий склянки доливає.
6 цигара, 6 и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Нѳде дальше, якъ у питы!

Гаврилъ Малинякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ бочкахъ и малыхъ бочѳвкахъ зъ найлучшихъ броваровъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого гатунку.
Братя! замовляйте у свого!

Сало! Сало!

Насъ нераз питали за старе краєве сало, але мы не знали, хто єго продає тепер най памятають всѣ, що старе, дво три-лѣтне краєве сало продає въ Америцѣ лишь:

GEO. RETIK.
—15 N. Gilbert Str., Shenandoah, Pa.

Се оденъ зъ найстаршихъ рускихъ заведеній въ Америцѣ. Має красный отель, добру гросерню и безпечно посилає грошѣ до старого краю

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —
ВАСИЛЯ ТУРКА
на Сторджисъ, Па.

Продає свѣжій трунки и добрі цигара. Має также галю — на весѣля и другі забавы.

Іванъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Порядный салюнъ руссѣй. — Найлучшій напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалій, цигара уже добрѣ.
Сюдѣть Братя Русины до свого брат-

Прокоповичь,
гребникъ, готельникъ, и Livery Stable
— Галя на митинги и забавы, —
01 Jones Str., OLYPHANT, Pa

ОДИНОКИМЪ
найзручнѣйшимъ рускимъ друкаромъ въ Америцѣ есть:
ВАСИЛІЙ САРИЧЬ.
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.

Онъ вамъ выготовить всякій друкарскій працѣ красно и дешево, яко никто иншій въ Америцѣ. Онъ друкує по рускомъ, словацкомъ и англицкомъ языку: статуту, бальовы тикеты всѣмъ, що только для братствъ и одинокихъ людей є потребно.
Адресъ: V. V. Sarych, 517 E. 13th St.
NEW YORK, N. Y.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК)

СПЕЦІЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жены при породѣ дізнають необходимой опіки.
3 N. Shamokin Str., SHAMOKIN, PA. Телефон № 1673.

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посилає грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.
Продає шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.
Продає тикеты колѣйовій до Ню Йорку.
Продає правдиву крайову палюнку и вино.
Має голесейлъ (wholesale) на всѣ американскы трунки.
Задармо потверджує всякій паперы и дає раду, бо есть
Нотаръ публичный, чоло вѣкъ ретельный и честный.
M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

ДІЯМЕНТОВИЙ ЕЛЄКТРИЧНИЙ ХРЕСТ,

званий також хрестомъ Вольта, зістав відкритий кілька літ тому в Австрії, а задля своїх великих приметъ розповсюднив ся скоро в Німеччині, Франції, Скандинаві, і других европейских краях, где нині уважають єго за найсильнїйше средство против ревматизму і других слабостей.

Електричний Діяментовий Хрест лічить румятизм мускулів і суставів, невралгію, болї в цілім тїлї, первовість, первове ослабленє, безсонницю, пригнобленє, гистерию, параліж, трисенє, удар, епілепсію, танець сьв. Віта, пальпітацию, нервовий біль голови, і всї слабости нервового системы. Єго добродїйний вплив видно вже по кількох годинах, хотяй часом треба на него ждати кілька днѣ.

Коштує долира, при чім гаранпує ся, що принесе стілько користи, що найлїпший електричний пояс, що коштує 15 або 25 раз тілько. Нїхто в родинї, хорий чи здоров, не повинен бути без Електричного Хреста, сего найлїпшого средства против слабостям. Приняли долира, а ми пішлемо тобі оплачений одєн Електричний Діяментовий Хрест, або 6 за 5 долирів. Тисячі листів від осіб, котрих вилїчив сей Хрест, суть достаточним доказом его сили. Ось два з них: Малам болї через много літ; тепер єсьм здорова. Діям. Елект. Хрест вилїчив мене. Каролїна М Нітерсен, Richfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пов Папове: Вже 3 місяці пошу Діям. Електр. Хрест. Давнїйше мав и болї в моїх плечах, так що не міг грати на скрипці. Тепер чуюсь зовсїм добре. З поважанєм. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20, 1900.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72,
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбольшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнї Русины належать до тои компаніи, купують зо свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $3,500.00 Заряджае нимъ:

Федько и Колодѣй.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХ ПОДАРКІВ! НАЙБІЛЬШИЙ БАРҐЕН ПРЕДЛОЖЕНИЙ КОЛИНЕВУДЬ! НИЧ НЕ КОШТУЄ БАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаємо одну з найлїпших годинок які продають: Правдиву Американьску 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женьску або мужеску з Правдивим Американьским Осередком, дорогими каменями, добрим ходом R. R. гаранитовану, витревалости рівну $40 цировотій годинцї. Всїм любителям той класи годинки даємо в протягу найблизших 60 днїв зовсїм даром слїдуючі красні подарки: 1 Віденьску файну з морской пінки, з бурштипом вартости $1.50; 1 Правдиву з мор пінки цитарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. цитарничку 50 ц; 1 шкіряний кашук на тютюн 25 ц; 1 пїклове пуделко на сїрники 25 ц; 1 елегантний золотий ланцушок з Cameo Charm $1.50; 1 прекр. золочену брошку $1.00; 1 пару кульчиків з бриллянтами 1.00; 1 прегарну шпильку до машлї з каменем 40 ц; 1 пару золочених спинок до манжетів 40 ц; 1 пару золочених спинок до рукавів 25 ц; 2 спинки до ковпірика 50 ц; і 1 добру спинку на груди з красним каменем 75 ц. Годинку і 14 подарків шлемо С. О. Д. за $4.98 і конпа експресу з правом безплатного оглядани і відсилания назад на наш конт єли не подобають ся. Де пїт експресового офісу треба $4.98 післати зъ ордером. Хто пішле гроші з ордером дїстане еще кишеньковий ніж даром і всї річи оплачені реджістрованою почтою **ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ** сли купиш або продаш 6. Пиши чи хочеш женьску чи хлопску годинку. До женьских годинок посилаєм 50 ц. довгий Lorgnette ланцушок вместо Дикенса. Пиши днесь заким наш товар буде розпроданий. Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебанїи.

Добрый вечеръ друже мій!
— Добрый вечеръ, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звідки вонъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Підкрѣпляють силы!...
— Що за бриндза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Вѳдъ теперь Русины зъ Simpson, Pa. и околицѣ не потребують вже ходити до чужихъ, котрі ихъ обдирали и туманили, вылискували и смѣлили зъ ихъ легковѣрности. Най лишь они затямлять слѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
гросерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдивый Русинъ, человѣкъ чесный и статочный (що потверднть кождый сто знакомый) а все, що в нїм его тресери, добре и не дорого. Ще одна выгода: ВОНЪ ПОШЛЕ ВАМЪ ГРОШЕ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужї не розмыкають через ваше пріятелю.

Велика фабрика цигарѳвъ
ПОЛЬСКО-ЛИТОВСКОЙ СПѲЛКИ
въ Мт. Кармель, Па.

Въ мѣстѣ и околици знають добре сесю фабрику, бо всѣ лишь ту ордерують, а курцѣ-знатоки твердять, що лѣпшихъ цигарѳвъ не найдете въ Пенсильвенїи.

Впрочѣмъ не треба хвалити, бо добре само хвалить ся. — Адресъ фабрики:
CIGAR MANUFACTUR. CO.
17502 Mt. Carmel, Pa.

К. Файферъ,
одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбургу и околици.

Вынаймае вѳзки и новозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣрковапой цѣнѣ.

Єго офісъ лишь оденъ блакъ вѳдъ рускоя церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa. 12f

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого гатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ,
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Іванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрбній рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскій и звычайній.

Посылає такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вѳдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбольшихъ броваровъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСѲБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вѳдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лїкарь Довголѣтня практика дала єму способность стати добрым лїкарем. Лѣчить успѣшно всякого рода хороби. Має также свою власну антику, въ которѣй выробляють ся дуже добрі и помочні лїкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлѳй околици знають добре Шлюпаса.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрисєній. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменовъ и т. д. За роботу гварантує.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЄМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.
Вынаймає такожь „керичи“ на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
PROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor Rock & Sunbury Str., SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождѳмъ часѣ можна дѳстати такъ горячій якъ и зимній перекуски. Потравы прилагодженій на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремій комнаты для родинъ. Найлучшій вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливій напитки. Цѣна дуже мала.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Выробляє братскій машлѣ, шапки, вѳдзнаки, хоругвы, уніформы.
Цѣпникъ и пробки высилає даромъ.

P. V. OBIECUNAS,
1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Має банкъ, заложеный въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельній лініи дуже тано.

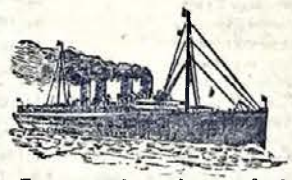

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.
Мешкає 4 „блоки“ вѳдъ рускои церкви на „Савт-Сайдъ.“ — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовите ся зъ нимъ по руски.

B. J. Keogh.

Продає всякій напитки темперепційній, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНІЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГІЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.
Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ
146 Lincoln str.

Робить вонъ всѣлякій убраня мужескій складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалує.

B. W. Woshner,

Перше-рядный складъ убраня для дѣтей и дорослыхъ, 1306 Carson Str. мѣжъ 13 а 14 улицею, S. S. Pittsburg, Pa.

Хто лишь себе и дѣточки
Хоче гарно вбрати,
Той не мусить у жидовски
Сторы заглядати:
У Войшпера все дешево
„Сутя“ въ модномъ крою —
И вонъ певно вамъ не скаже;
„Гераетъ, дурный тою!“

Sep19

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску въ Northampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.

Тѳлько до него удавайте ся, а вонъ всѣхъ красно и туньо обслужить.

ЯКИ БОЛѢЗНИ МОЖУТЪ БЫТИ ВЫЛѢЧЕНИ?

Дивный прогрессъ въ лѣкарской науцѣ.

ДУЖЕ ВАЖНА ВѢСТЬ ДЛЯ ХОРЫХЪ.

О громадномъ прогрессѣ лѣкарской науки свѣдчитъ той фактъ, що теперь скоро уже всѣ болѣзни можутъ быти вылѣчени. Добре извѣстный **Профессоръ Коллинсъ**, который прославился своими открытіями въ дѣлѣ лѣченія людей, съ певностью лѣчитъ слѣдующи болѣзни:

Всяки болѣани грудей, сердца, очей, желудка, клубовъ, болѣнье головы, простуду, катаръ, запаленье плюцъ (легкихъ), слабосильность, омертвѣнье, корчи, ломоту, вереды, одышку, водянку, ревматизмъ, болѣнье горла и носа, горячку, высыпку на головѣ и на тѣлѣ, пляску св. Вита, запаленье мозгу, несваренье, корчи въ желудку, початки сухоты, ракъ, глисты, хрипоту, тифъ, загу, свербѣнье, раны, опухлину, отеки, ружу, удушье, заворотъ, глухоту, слабый зракъ, кольки въ крижахъ и щѣпанье въ удахъ, всяки тайни и заразительни болѣзни (женски и мужски), неправильность мѣсячныхъ у женщинъ и происходящи отъ того болѣзни, кровотеченье, бѣлп, безплодіе, послѣродовыи болѣзни, болѣзни ятеръ, запаленье крови, надучу болѣзнь, кашель, болѣзни пузыря, высыханье молока, лишаи, нервозность, водобоязнь, выпаданье волосья и многи други, которыхъ за для недостачи мѣста не можна вспомнити тутъ.

Кто хоруе на котору нибудь изъ тѣхъ болѣзней, нехай безъ жадного промедленья пише до **Профессора Коллинса**, и може быти певный, що достане помощь.

Що кажутъ люди про Профессора Коллинса?

Профессоръ Коллинсъ великій благодѣтель людей. Онъ уже тысячи вылѣчилъ и еще многимъ доможе, коли Богъ дастъ ему житья. Для него все одно, що богатый, що бѣдный.
Антонъ Миллеръ.

Мене и двоє моихъ дѣтокъ вылѣчивъ Професоръ Коллинсъ. Кому онъ пошле лѣкарство, той не має чого боятись, бо напевно буде вылѣченый, коли буде уживати его послѣ припису. Я въ томъ переконалась.
Веронина Новакъ.

А до смерти буду хвалити и каждому рекомендовати Профессора Коллинса якъ найлучшого лѣкаря. Мене онъ вылѣчилъ отъ такой болѣзни, котру други докторы признали за невылѣчиму.
Андрей Сабо.

Я терпѣлъ три роки на страшный ревматизмъ, а Профессоръ Коллинсъ вылѣчилъ мене за шесть тыждней.
АЛЕКСАНДРЪ БЕРТКО.

Профессоръ Коллинсъ есть найлѣпшій лѣкарь, котораго я знавъ коли нибудь, бо онъ менѣ помогъ, тогда якъ други докторы только гроши брали отъ мене. Слава ему!
М. МИЛЛЕРЪ.

Каждый мусить дивоватись великимъ успѣхамъ Профессора Коллинса. Що показалъ уже той названный Профессоръ, того никто не въ силахъ еще доказати.
АЛБЕРТЪ КИССЪ.

ВНИМАНІЕ! ВНИМАНІЕ! ВНИМАНІЕ!

Если найдете въ себѣ будь который признакъ болѣзни изъ тѣхъ, що тутъ въ вопросахъ предлагаемъ Вамъ, отвѣтьте на каждый вопросъ словомъ „такъ“ або „нѣтъ“ и пошлите то на адресъ: **Prof. Collins, New York Medical Institute, 140 West 34th st. New York, City.** Профессоръ Коллинсъ має таки опытъ и способность, що изъ описанья точно познае всяку болѣзнь и приготовитъ Вамъ лѣкарство, которе Васъ вылѣчитъ.

кашлянете?
блюете?
худнете?
имѣете уплавы?
зле чувствуете себе?
имѣете невральгію?
болитъ васъ въ боцѣ?
„ „ тѣло?
болятъ васъ уха?
имѣете розвольненіе?
чуетеся змученымъ?
течетъ вамъ изъ ушей?
имѣете недобрый апетитъ?
печетъ васъ въ горлѣ?
имѣете бѣли уплавы?
чуетеся пригнобленымъ?
имѣете слабый зракъ?
имѣете короткій отдыхъ?
болитъ васъ по ѣдженью?
имѣете затвердѣніе?
крутится вамъ голова?
трясутся вамъ руки?
внадаете скоро въ гнѣвъ?
свербитъ васъ шкура?
бьетъ вамъ сильно сердце?
чи чуете тягаръ на пемъ?
имѣете нечистый языкъ?
чи облегчае васъ сонъ?

чи болятъ васъ кости?
„ „ плечи?
рѣжетъ васъ при моченью?
ворчитъ вамъ въ животѣ?
есть ваше тѣло мягкое?
имѣете болѣзнь матки?
чи скоро лякаетесь?
чи часто перестуджуетесь?
имѣете вонючій потъ?
имѣете гортань зафлегмовану?
имѣете заразливы слабости?
чуете зимно въ клубахъ?
чуете пустоту въ головѣ?
имѣете горячую кровь?
имѣете легкую голову?
чи чуете себе роспаленымъ?
маете камѣнчики въ мочи?
чувствуете себе сонпымъ?
потѣютъ вамъ ноги?
чуете боль на верху головы?
печетъ васъ въ хребтѣ?
чи можете рано ѣсти?
течетъ вамъ слина?
имѣете слабый хребетъ?
ходите сгорбленый?
противно вамъ, коли ѣсте?
чуете себе слабымъ и роздраженнымъ?

Профессоръ Коллинсъ посылае лѣкарства по цѣлыхъ Соединенныхъ Штатахъ и Канадѣ.

Слабыи пріймаются лѣтомъ отъ 10 до 1 годины рано, а по полудню отъ 2 до 5. Въ недѣлю только отъ 10 до 1 по полудню.

Пишѣтъ о всякой рѣчи на адресъ:

Professor COLLINS New York Medical Institute
140 W. 34th St. New York City.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дѳстане найздоровшій и найтанший напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вѳдъ огневои асекураційной компаніи.

Колектуе также гроше за ренту. Має два домы до ренту на Race str., три домы на продажъ на Hill str., домы до мешкання або на продажъ на Blakely, Olyphant, Pa.
ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА